

ทำความเข้าใจกับนักลงทุนบุคคลใหม่ในตลาดหุ้นไทย

Executive Summary

- เพียงช่วง 4 เดือนแรกของปี 2564 มีนักลงทุนบุคคลใหม่ที่เริ่มเข้าซื้อขายหุ้นเป็นครั้งแรกสูงถึง 151,653 คน คิดเป็นมากกว่า 1 เท่าตัวจากยอดรวมทั้งปีก่อนหน้า และเป็นเกือบ 20% ของนักลงทุนบุคคลทั้งหมดที่ซื้อขายหุ้นในปีนี้ โดยนักลงทุน Gen Y เป็นกลุ่มที่มีบทบาทสูงที่สุด คิดเป็น 61% ของจำนวนบุคคลใหม่ทั้งหมด และเป็น 54% ของมูลค่าซื้อขายของบุคคลใหม่ทั้งหมด ทั้งนี้ ในปี 2564 ถือเป็นครั้งแรกที่กลุ่มนักลงทุน Gen Y มีสัดส่วนมูลค่าซื้อขายสูงเกินกว่าครึ่งหนึ่ง จากเดิมที่อยู่ระดับใกล้เคียงหรือน้อยกว่า Gen X
- ในด้านพฤติกรรมการเลือกลงทุนของนักลงทุนบุคคลใหม่ในปีนี้ พบว่าครึ่งหนึ่งเป็นนักลงทุนแบบ Fundamental Group ที่นิยมซื้อขายหุ้นพื้นฐานขนาดใหญ่หรือหุ้นที่ให้ปันผลสูงเป็นหลัก นอกจากนี้ หากพิจารณาในเชิงขนาดของนักลงทุน พบว่า 3 ใน 4 เป็นนักลงทุนขนาดเล็กที่ซื้อขายโดยเฉลี่ยไม่เกิน 1 แสนบาทต่อเดือน ทั้งนี้ ระดับความเสี่ยงที่นักลงทุนรับได้ซึ่งสะท้อนผ่านประเภทหุ้นที่เลือกซื้อขาย และขนาดการซื้อขายของนักลงทุน จะสอดคล้องตาม life cycle ในแต่ละ generation
- นักลงทุนบุคคลใหม่เกือบทั้งหมดเลือกใช้ Internet เป็นช่องทางส่งคำสั่งซื้อขายหลัก เพื่อตอบโจทย์ความคล่องตัวในการลงทุน และแม้แต่กลุ่มสูงอายุยังหันมาใช้เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด
- ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา นักลงทุนบุคคลใหม่อาจหยุดซื้อขายไปบ้างในปีต่อๆ มา อย่างไรก็ตาม พบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งได้เรียนรู้ภาวะตลาดหุ้นและการลงทุน และยังคงซื้อขายเติบโตต่อเนื่องได้ในระยะยาว

จัดทำโดย

อดิษฐ์ เฉลิมพงศ์, สิริกร ทรัพย์บุญเรือง

ฝ่ายกลยุทธ์องค์กร ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Disclaimer: ข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้และแนวคิดแก่ผู้อ่าน มิใช่การให้คำแนะนำด้านการลงทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมิได้ให้การรับรองในความถูกต้องของข้อมูล และไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้น อันเนื่องจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดไปใช้อ้างอิง หรือเผยแพร่ไม่ว่าในลักษณะใด นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดตามหลักเกณฑ์ที่เห็นสมควร ความเห็นที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความเห็นของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นักลงทุนบุคคลใหม่เป็นใครและมีบทบาทอย่างไรในตลาดหุ้นไทย

ณ สิ้นเดือน เม.ย. 2564

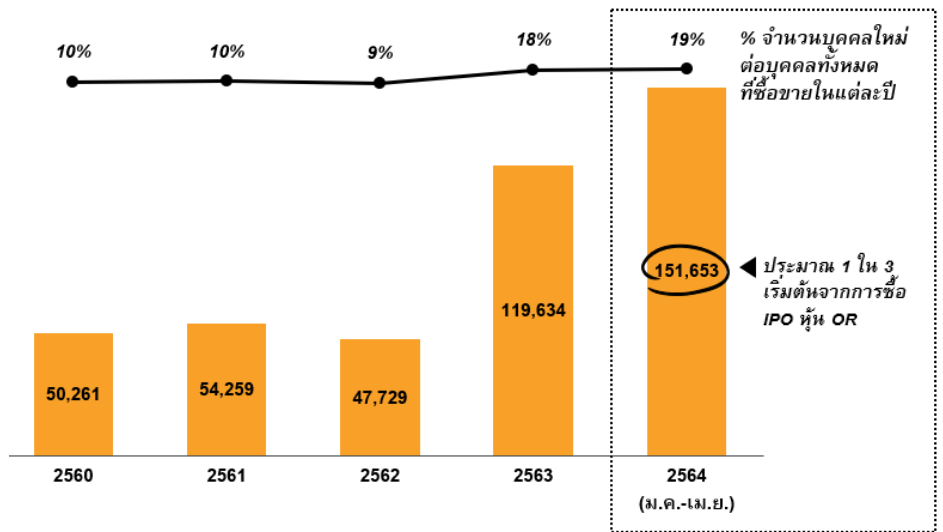
ตลาดหุ้นไทยมีนักลงทุนที่มีบัญชีซื้อขายหุ้นรวม 4.38 ล้านบัญชี หรือ 1.84 ล้านคน¹ โดยมีธุรกรรมซื้อขายหุ้นในช่วง 4 เดือนแรกของปีนี้ 0.82 ล้านคน ด้วยมูลค่าซื้อขายเฉลี่ยวันละ 46,394 ล้านบาท หรือคิดเป็นเกือบครึ่งหนึ่งของมูลค่าซื้อขายหุ้นทั้งตลาด

ทั้งนี้ ในช่วง ม.ค.-เม.ย. 2564

มีนักลงทุนบุคคลใหม่ที่เริ่มเข้าซื้อขายหุ้นเป็นครั้งแรกสูงถึง 151,653 คน หรือคิดเป็นมากกว่า 1 เท่าตัวจาก

ยอดรวมทั้งปีก่อนหน้า โดยนักลงทุนบุคคลใหม่มีบทบาทเป็นเกือบ 20% ของจำนวนบุคคลทั้งหมดที่ซื้อขายหุ้นในปีนั้น มีข้อสังเกตว่า 1 ใน 3 เป็นนักลงทุนบุคคลใหม่ที่เริ่มต้นจากการจองซื้อ IPO (initial public offering) หุ้น OR เมื่อต้นปี ซึ่งมีรูปแบบการกระจายหุ้นที่ให้จำนวนหุ้นน้อยต่อคน แต่เน้นความครอบคลุมของจำนวนคนที่เข้าถึงการลงทุน (รูปที่ 1)

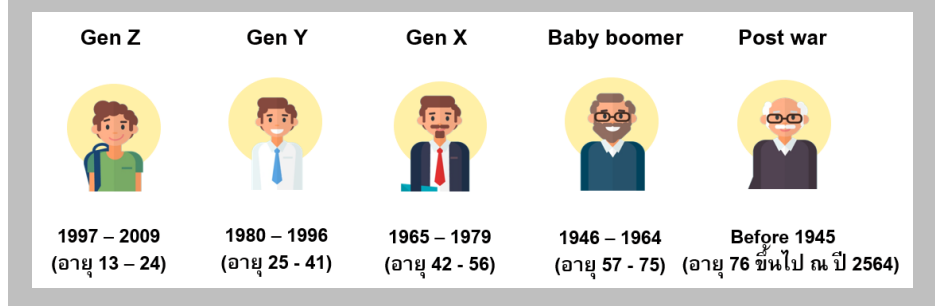
รูปที่ 1: จำนวนนักลงทุนบุคคลใหม่ที่เริ่มซื้อขายในปี 2560 – เม.ย. 2564 (คน)

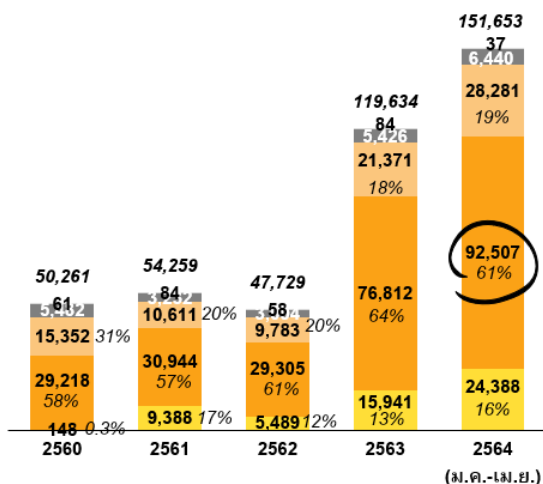
ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา นักลงทุน

บุคคลใหม่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่ม Gen Y โดยมีสัดส่วนคิดเป็นประมาณ 60% ของจำนวนบุคคลใหม่ทั้งหมด สำหรับมูลค่าซื้อขายพบว่า ส่วนใหญ่มาจาก Gen Y และ Gen X โดยในปี 2564 เป็นครั้งแรกที่บุคคลใหม่จาก Gen Y มีบทบาทในมูลค่าซื้อขายสูงเกินกว่าครึ่งหนึ่ง (รูปที่ 2-3, กล่องที่ 1)

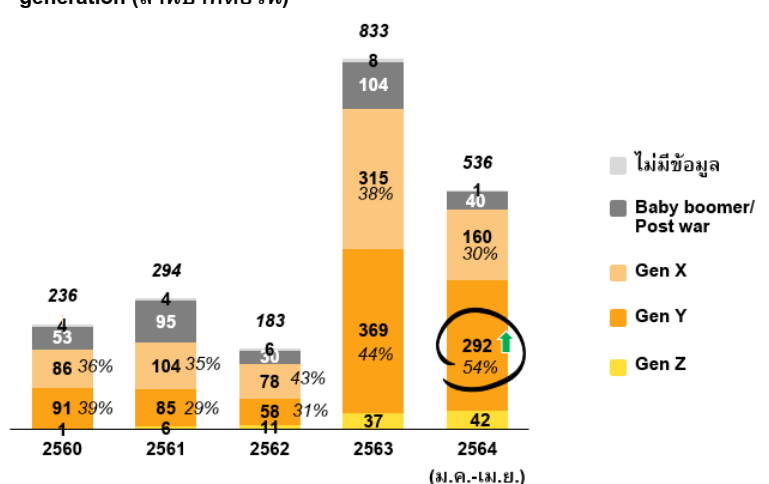
กล่องที่ 1: ทำความรู้จักกับ generation ต่าง ๆ

รูปที่ 2: จำนวนนักลงทุนบุคคลใหม่ แบ่งตาม generation (คน)

รูปที่ 3: มูลค่าซื้อขายหุ้นของนักลงทุนบุคคลใหม่ แบ่งตาม generation (ล้านบาทต่อวัน)

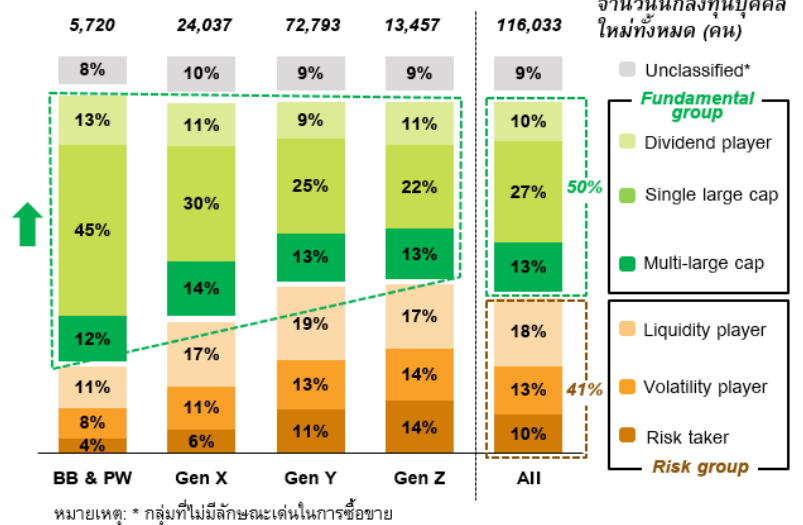
¹ นักลงทุนบุคคลที่มีบัญชีซื้อขายหุ้นรวม 4.67 ล้านบัญชี หรือ 1.96 ล้านคน ณ สิ้นเดือน มิ.ย. 2564

นักลงทุนบุคคลใหม่มีพฤติกรรมอย่างไรและสนใจหุ้นแบบไหน

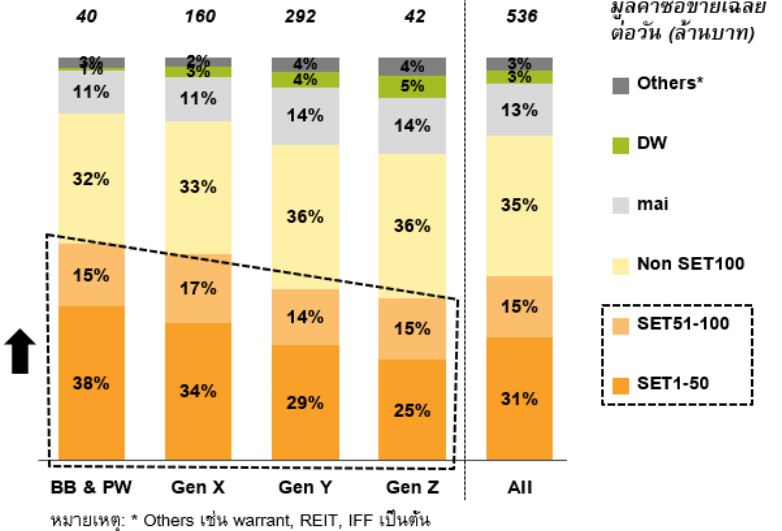
ครึ่งหนึ่งของนักลงทุนบุคคลใหม่ในปี 2564 เป็นกลุ่ม Fundamental Group ที่มีพฤติกรรมเน้นซื้อขายหุ้นพื้นฐานขนาดใหญ่หรือหุ้นที่ให้ปันผลสูง โดยระดับความเสี่ยงที่รับได้และพฤติกรรมการเลือกลงทุนสอดคล้องตาม life cycle ของแต่ละ generation กล่าวคือ ยิ่งสูงอายุขึ้นจะยิ่งซื้อขายหุ้น fundamental ขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ขณะที่กลุ่มอายุน้อยมีแนวโน้มที่จะกระจายการลงทุนไปยังหุ้นขนาดเล็กนอก SET100 และ mai ในสัดส่วนที่มากกว่า (รูปที่ 4-5, กล่องที่ 2)

ในด้านขนาดของนักลงทุนบุคคลใหม่พบว่ากลุ่มขนาดเล็กที่ซื้อขายเฉลี่ยไม่เกิน 1 ล้านบาทต่อเดือน มีโอกาสเข้าถึงการลงทุนในหุ้นเพิ่มมากขึ้นต่อเนื่องตลอด 5 ปีที่ผ่านมา (ยกเว้นปี 2563 ที่ SET index ปรับลดแรงเนื่องจาก COVID จึงจูงใจให้นักลงทุนเร่งซื้อขายเก็บหุ้นด้วยมูลค่าที่มากขึ้น) โดยนักลงทุนกลุ่มนี้คิดเป็น 3 ใน 4 ของจำนวนนักลงทุนบุคคลใหม่ทั้งหมดในช่วง ม.ค.-เม.ย. 2564 ทั้งนี้ กลุ่ม generation ที่อายุน้อยกว่าจะมีนักลงทุนขนาดเล็กในสัดส่วนที่มากกว่า ซึ่งสอดคล้องไปตามช่วงอายุเก็บออมที่มีของแต่ละคน (รูปที่ 6-7)

รูปที่ 4: สัดส่วนจำนวนนักลงทุนบุคคลใหม่ แบ่งตาม generation และ retail segment ในช่วง 2021Q1

รูปที่ 5: สัดส่วนมูลค่าซื้อขายหุ้นของนักลงทุนบุคคลใหม่ แบ่งตามประเภทหุ้น ในช่วง ม.ค.-เม.ย. 2564

กล่องที่ 2: ทำความรู้จักกับ retail segment ในตลาดหุ้นไทย

หนึ่งในลักษณะเด่นของตลาดหุ้นไทยคือการมีกลุ่มนักลงทุนบุคคลที่หลากหลาย ทำให้ตลาดซื้อขายได้คล่องตัวกับหลากหลาย counterparty โดยสามารถแบ่งกลุ่มนักลงทุนบุคคลออกได้เป็น 6 segment หลัก ตามพฤติกรรมและความสนใจซื้อขายหุ้นที่ต่างกันไปของแต่ละคน ดังนี้

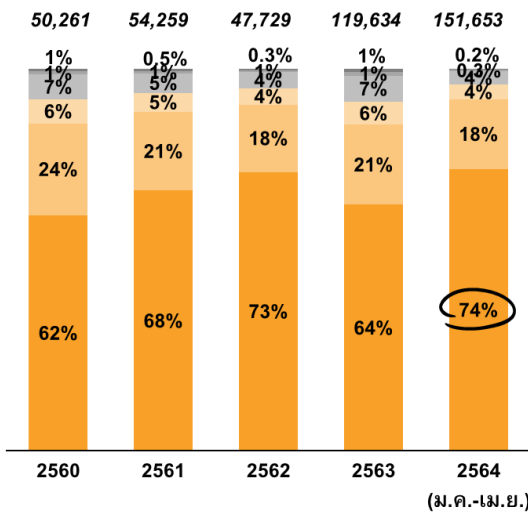
Fundamental Group

- Multi-large cap player**
 - นิยมซื้อขายหุ้นขนาดใหญ่หลายตัว โดยเฉพาะใน SET50
 - ซื้อขายบ่อย
- Single-large cap player**
 - นิยมซื้อขายกระจุกตัว 1-2 หุ้น ใน SET50 เป็นหลัก
 - มีแนวโน้มย้ายไปกลุ่มอื่น (transitional stage)
- Dividend player**
 - นิยมซื้อขายหุ้นปันผล (หุ้นที่จ่ายปันผลในอดีตราคาที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยตลาดต่อเนื่อง 5 ปีที่ผ่านมา)

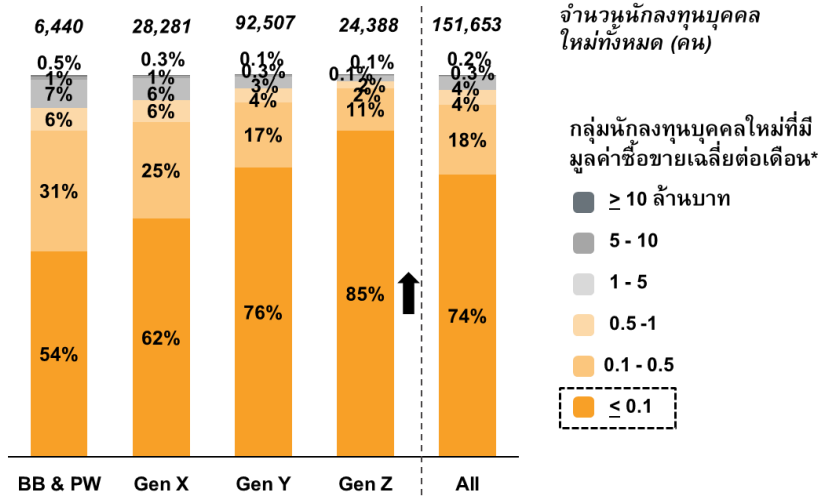
Risk Group

- Risk taker**
 - นิยมซื้อขาย DW และหุ้นที่มีราคาต่อหน่วยไม่สูง
 - ซื้อขายบ่อย
- Volatility player**
 - นิยมซื้อขายหุ้นขนาดเล็กนอก SET100 และหุ้นที่มีราคาต่อหน่วยไม่สูง
- Liquidity player**
 - นิยมซื้อขายหุ้นขนาดเล็กนอก SET100 & mai และหุ้นที่มีราคาต่อหน่วยไม่สูง
 - นิยมซื้อขายหุ้นที่มี turnover สูง

รูปที่ 6: สัดส่วนจำนวนนักลงทุนบุคคลใหม่ แบ่งตาม ช่วงมูลค่าซื้อขายเฉลี่ยต่อเดือนของแต่ละคน

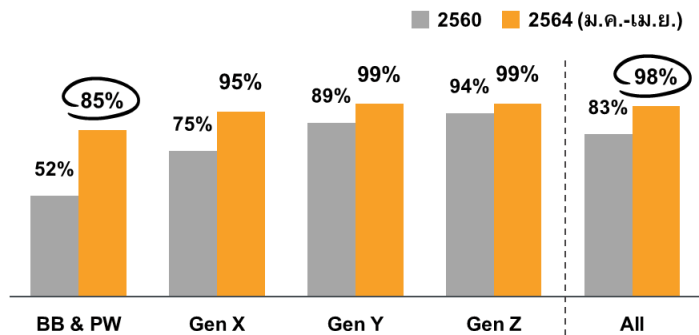
รูปที่ 7: สัดส่วนจำนวนนักลงทุนบุคคลใหม่ แบ่งตาม generation และช่วงมูลค่าซื้อขายเฉลี่ยต่อเดือนของแต่ละคน

หมายเหตุ: * คิดเฉลี่ยจากเฉพาะเดือนที่นักลงทุนแต่ละคนมีรายการซื้อขายเกิดขึ้น

สำหรับช่องทางการส่งคำสั่งซื้อขายที่นักลงทุนบุคคลนิยมเลือกใช้ในยุคปัจจุบันที่ดิจิทัลเข้ามาตอบโจทย์ความต้องการได้อย่างคล่องตัว แบบซื้อขายได้ทุกที่ทุกเวลานั้นพบว่าจำนวนนักลงทุนบุคคลใหม่ที่ซื้อขายผ่านทาง Internet เท่านั้นสูงถึง 98% หรือเกือบทั้งหมด และแม้แต่กลุ่มสูงอายุอย่าง Gen Baby boomer & Post war พบว่าสูงถึง 85% หันมาใช้ Internet เพียงอย่างเดียวเพื่อส่งคำสั่งเช่นกัน (รูปที่ 8)

รูปที่ 8: สัดส่วนจำนวนนักลงทุนบุคคลใหม่ ที่ซื้อขายผ่านทางช่องทาง Internet เท่านั้น แบ่งตาม generation

ทั้งนี้ ประมาณ 1 ใน 5 ของนักลงทุนบุคคลใหม่ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบว่าหยุดซื้อขายในปีที่สอง และทยอยลดบ้างในปีต่อๆ มา อย่างไรก็ดี นักลงทุนมากกว่าครึ่งหนึ่งได้เรียนรู้ภาวะตลาดหุ้นและการลงทุน และยังคงซื้อขายเติบโตต่อเนื่องได้ในระยะยาว

รูปที่ 9: สัดส่วนจำนวนนักลงทุนบุคคลใหม่ในแต่ละปีและพฤติกรรมการเข้าซื้อขายต่อเนื่องในปีต่อ ๆ ไป

ปีที่นักลงทุนบุคคลใหม่เริ่มซื้อขาย	% จำนวนบุคคลใหม่ที่ซื้อขายต่อเนื่องไปในแต่ละปี				
	2560	2561	2562	2563	2564 (ม.ค.-เม.ย.)
2560 (50,261 คน)	100%	78%	61%	55%	52%
2561 (54,259 คน)		100%	76%	65%	58%
2562 (47,729 คน)			100%	77%	66%
2563 (119,634 คน)				100%	84%